

Heerlen

Voorstel

gemeenteraad

Heerlen,

Vergadering:
gemeenteraad Heerlen

Onderwerp

Vaststellen van de jaarstukken 2021 en het nemen van de daarmee samenhangende besluiten.

Vergaderdatum:

Inleiding/aanleiding

Registratienummer:
BWV-22001804

Met het jaarverslag en de jaarrekening legt het college verantwoording af aan de raad over het gevoerde beleid en beheer van het afgelopen jaar. De informatie die deze verantwoording oplevert, heeft zijn weerslag op het lopende begrotingsjaar. Dit geldt ook voor toekomstige begrotingen. De inhoud van het document vormt daarom een belangrijk onderdeel bij de bespreking van de zomernota 2022 en de begroting 2023.

Agendapunt:

Zoals u weet begonnen wij deze coalitieperiode in 2018 met forse financiële tegenvallers. Dat waren zowel oude als nieuwe tegenvallers, plus heel pessimistische budgettaire voorspellingen. Dit dwong ons er toe om in te grijpen in onze financiële huishouding. We kozen daarbij de moeilijkste weg. We wilden niet alleen financieel gezond worden maar tegelijkertijd onze ambities voor de stad zoveel mogelijk in stand houden. Met hulp van onze toezichthouder, de provincie, maakten wij een herstelplan met een looptijd tot en met het begrotingsjaar 2021. Alle zeilen werden bijgezet zowel vanuit bestuurlijk als ambtelijk perspectief om de basis op orde te krijgen en weer in control te komen waarbij steeds weer kosten werden afgewogen ten opzichten van onze doelstellingen en steeds weer inkomsten werden geïnitieerd.

We zijn oprecht blij dat het ons gelukt is om weer een gezonde financiële basis voor onszelf als gemeente te creëren en tegelijkertijd onze doelen in het vizier te houden. We kijken met plezier en tevredenheid terug naar het jaar 2021. Maar we moeten ook vaststellen dat het voor veel Heerlenaren een ronduit slecht jaar is geweest zowel materieel als immaterieel. Dat de coronapandemie eind 2020 weer oplaaide en tot de lente 2021 voortduurde om in het najaar wederom toe te slaan, was voor velen teveel van het goede. Met name de horeca, de evenementenbranche, de cultuursector en zeker ook vele kwetsbare medeburgers werden buitensporig hard geraakt, ondanks de hulp van overheden en samenleving. Laten we ook de overstromingen in juli niet vergeten die voor veel Heerlenaren ellende en angst brachten en ons liet inzien dat de kracht van de natuur onvoorspelbaar, nietsontziend en zelfs wreed kan zijn. Tegelijkertijd zagen wij als college hoe hartverwarmend juist bij dit soort vreselijke gebeurtenissen de hulp en de betrokkenheid is in onze stad.

In dit voorstel zijn, naast het vaststellen van de jaarrekening, een aantal beslispunten opgenomen. In het kader van transparantie hebben wij evenals vorig jaar de beslispunten die worden voorgelegd nog niet verwerkt in het boekwerk. Het gaat om financiële boekingen die voortvloeien uit eerdere besluiten van de gemeenteraad. Het

gaat ofwel om verplichtingen die al zijn aangegaan die nog moeten worden betaald, of het doorschuiven van middelen voor projecten die over meerdere jaren gelijkmatig worden gefinancierd maar waarvan de uitvoering(kosten) begrijpelijkerwijs niet datzelfde gelijkmatig verloop hebben, of boekingen die niet zijn begroot maar wel plaats moeten vinden gezien het vastgestelde beleid c.q. uitgangspunten van de gemeenteraad.

De jaarrekening 2021 inclusief de voorstellen tot bestemming die wij nu aan u voorleggen, heeft een positief resultaat van € 3,5 miljoen. Dat wijkt af van de laatste tussenstand die wij met u als raad hebben gecommuniceerd in de novembernota. Deze nota, die gebaseerd was op de cijfers van de eerste 9 maanden van 2021, bevatte een prognose met een positief resultaat van € 4 miljoen.

De afwijking ten opzichte van deze prognose is veroorzaakt door een aantal tegenvallers (o.a. afboeken vordering Mijnwater, VSO) én ook meevallers (o.a. personele budgetten, jaarrekening WOZL/WSP) die pas op het einde van het begrotingsjaar dan wel bij de afsluiting van het begrotingsjaar zichtbaar en bekend werden.

Het resultaat past binnen de afspraken die wij in het herstelplan met uw raad en de provincie overeengekomen zijn.

Kader

Gemeentewet / Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Kernthema:

Middelen en heffingen

Bevoegdheid

Raad

Voorstel

1. De jaarstukken 2021 vast te stellen met een positief resultaat van € 17,1 miljoen,
2. Een bedrag van € 9.660.000 in de bestemmingsreserve nog uit te voeren werkzaamheden te storten:

Programma 0. Bestuur en Ondersteuning	€ 6.269.000
Programma 1. Veiligheid	€ 253.000
Programma 4. Onderwijs	€ 300.000
Programma 5. Sport, Cultuur en Recreatie	€ 763.000
Programma 6. Sociaal Domein	€ 807.000
Programma 8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	€ 1.268.000
Totaal	€ 9.660.000

3. Een bedrag van € 3,85 miljoen te storten in de coronareserve,
4. Het uiteindelijke positieve resultaat van € 3,5 miljoen te storten in de algemene reserve,
5. Het restantkrediet op Overkapping Romeins badhuis over te hevelen naar het krediet Romeins Museum,

Argumenten

1. In de jaarrekening en het jaarverslag wordt door het college verantwoording afgelegd over de prestaties in 2021. De in 2021 behaalde prestaties zijn in de programmaverantwoording opgenomen. Daarnaast wordt in de paragrafen een dwarsdoorsnede gegeven van een aantal onderwerpen die een regulier karakter hebben en betrekking hebben op meerdere programma's zoals bedrijfsvoering, financiering en onderhoud kapitaalgoederen.
2. Het bedrag € 9.660.000 wordt gereserveerd voor nog uit te voeren werkzaamheden in 2022 en eventuele volgende jaren. Zie onderstaand een overzicht van de posten per programma met aanvullend een toelichting per post.

Programma 0. Bestuur & Ondersteuning	€ 6.459.000
a. Aankoop machines openbare ruimte	€ 50.000
b. Invullen vacatures door krapte arbeidsmarkt	€ 1.816.000
c. Coronasteun gemeenschapshuizen	€ 40.000
d. Uitvoering van activiteiten binnen bedrijfsvoering	€ 542.000
e. Gemeentefonds circulaires 2021	€ 1.339.000
f. IBA budget expo	€ 117.000
g. ICT projectenkalender en SaaS ipv aankoop	€ 215.000
h. Inkoop Basishulp Jeugd	€ 140.000
i. Stadskrant	€ 70.000
j. Fricriebudget re-integratie	€ 650.000
k. Afdekken projecturen	€ 500.000
l. Werkplekken (incl. ARBO)	€ 980.000
Programma 1. Veiligheid	€ 253.000
m. Huiselijk Geweld	€ 253.000
Programma 4. Onderwijs	€ 300.000
n. Duale leertrajecten	€ 300.000
Programma 5. Sport, Cultuur en Recreatie	€ 625.000
o. Grootchalig onderhoud Sportstadion Kaldeborn	€ 200.000
p. Upgraden A-locaties	€ 200.000
q. Motie Cultuur	€ 175.000
r. Verduurzaming evenementen	€ 50.000
Programma 6. Sociaal Domein	€ 807.000
s. Beschermd Wonen	€ 350.000
t. Buurtregie/ Burgerbetrokkenheid	€ 46.000
u. Digitale thuiszorg en Lokale inclusie agenda	€ 152.000
v. Kansrijk van Start	€ 74.000
w. Limburgse Netwerkaanpak	€ 50.000
x. Vreemdelingen	€ 135.000
Programma 8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke vernieuwing	€ 1.216.000
y. Heerlen Noord: cofinancieringsbudget	€ 274.000
z. Budgetten omgevingswet	€ 250.000
aa. Bestemmingsplan Burg Gijzelslaan	€ 250.000
bb. Slakhorst	€ 442.000
TOTAAL	€ 9.660.000

- a. Aankoop machines openbare ruimte: In 2021 hebben we geld ontvangen voor de verkoop van machines die gebruikt worden bij het onderhoud van de openbare

ruimte. Dit geld dient als dekking voor de aankoop van machines die in 2022 gaat plaatsvinden.

- b. Invullen krapte op de arbeidsmarkt: Het invullen van vacatures en externe capaciteit voor advies is vertraagd door onder andere krapte op de arbeidsmarkt en de effecten van de coronaperiode. De besteding van de middelen wordt inmiddels in 2022 voorzien om knelpunten in de organisatie op te lossen.
- c. Coronasteun gemeenschapshuizen: Tegemoetkoming exploitatielasten gemeenschapshuizen uit de landelijke corona regeling ondersteuning dorps- en buurthuizen.
- d. Uitvoering van activiteiten binnen de bedrijfsvoering hebben door de coronapandemie vertraging / uitstel opgelopen. Om activiteiten alsnog uit te voeren worden de volgende posten gereserveerd: opleidingen (€ 36.000) zijn niet doorgegaan en de vertraagde aankoop / levering van inventaris (€ 50.000) wordt ingehaald. Daarnaast zullen er activiteiten plaatsvinden in het kader van vitaliteit van medewerkers (€ 80.000) en wordt het personeel bewuster gemaakt met betrekking tot informatieveiligheid en privacy (€ 50.000) waarbij ingespeeld wordt op de motie cybercrime en flexibel werken.
- e. Gemeentefonds decembercirculaire 2021: De rijksmiddelen die wij eind 2021 via de decembercirculaire ontvangen hebben gaan we in 2022 inzetten.
 1. Versterken dienstverlening gemeenten, deze middelen te bestemmen voor Heerlen-Noord ten behoeve van het Alliantieprogramma, het programmabureau en voor het continueren van de integrale aanpak Sociaal Veilig.
 2. Middels de decembercirculaire heeft de gemeente Heerlen in 2021 € 83.750,00 euro ontvangen ten behoeve van het Experiment gesloten coffeeshopketen. Het daadwerkelijke startmoment van het experiment is helaas flink vertraagd en nog steeds niet duidelijk. Vanuit de verschillende betrokken ministeries wordt voorspeld dat de overgangsfase pas op zijn vroegst in de tweede helft van 2022 of pas begin 2023 gestart kan worden. Het is noodzakelijk dat de ontvangen gelden in 2021 worden overgeheveld naar 2022 en wellicht zelfs naar 2023 om de gelden bij de daadwerkelijke start van het Experiment in te zetten voor onder meer aantrekken extra toezicht- en handhavingscapaciteit.
- f. IBA budget expo: Het expojaar van IBA is uitgesteld van 2021 naar 2022.
- g. ICT projecten: Voor de vervanging en ontwikkeling ICT is er door het veranderde aanbod in de markt sprake van een verschuiving van investeringen naar exploitatiebudgetten. Als gevolg hiervan kan een deel van de gereserveerde investeringskredieten voor 2021 vrijvallen. Anderzijds worden middelen voor 2022 gereserveerd voor ICT-projecten die doorschuiven vanuit 2021.
- h. Inkoop Basishulp Jeugd: Het inkooptraject voor de basishulp Jeugd is later opgestart dan verwacht. Als gevolg daarvan zijn de kosten in 2021 lager dan verwacht en zal het merendeel van deze kosten in 2022 gemaakt worden.
- i. Stadskrant: Het eerste exemplaar van de Stadskrant werd pas tegen het einde van 2021 gepubliceerd, de overige uitgaven zullen dit jaar worden gedaan.
- j. Frictiebudget re-integratie: Betreft hpk-ers van team re-integratie waar geen budget voor was opgenomen. In verband met overgang naar WSP / WvH.
- k. Afdekken projecten: Er zijn onvoldoende projectbudgetten beschikbaar om de inzet van Projectleidersuren af te dekken.
- l. Werkplekken: De gemeente stelt bij de medewerkers die voor thuiswerk in aanmerking komen, de benodigde thuiswerkfaciliteiten ter beschikking.
- m. Huiselijk Geweld: Enerzijds terugdraaien van de bezuiniging in 2022. Anderzijds worden middelen in 2022 ingezet voor Bestuurlijk akkoord nazorg re-integratie ex

- justitiabele burgers (30.000), het VIA (Verbindingspunt Informatie en Advies Zuid-Limburg) voor de verbinding tussen het zorg- en veiligheidsdomein (28.000) en de indexering conform begroting van het Zorg en Veiligheidshuis Parkstad (45.500)
- n. Duale leertrajecten: uitvoering geven aan het collegebesluit (BWV-21001414) om gelden te vinden voor de duale trajecten.
 - o. Grootschalig onderhoud Sportstadion Kaldeborn: In 2021 heeft het college besloten grootschalig onderhoud uit te voeren aan sportstadion Kaldeborn. De werkzaamheden vinden in 2022 plaats.
 - p. Upgraden A-locaties: Middelen uit de begroting voor het upgraden van de openbare ruimte van A-locaties zijn in 2022 nodig doordat werkzaamheden in 2021 niet plaatsgevonden hebben.
 - q. Motie Cultuur: Extra middelen ten behoeve van de amateurkunst. Motie OPH aangenomen bij de begrotingsbehandeling 2022.
 - r. Verduurzaming evenementen: Als gevolg van corona hebben wij in 2021 minder kosten gehad voor de facilitering van evenementen. De overgebleven middelen willen we in 2022 inzetten voor de verduurzaming van evenemententerreinen.
 - s. Beschermd Wonen: Beschermd wonen: Door diverse oorzaken hebben sommige projecten (o.a. Jongerenopvang Credohuis Parkstad, Nieuwbouw Zorgpension, Een (t)huis, een toekomst) in de praktijk een langere doorlooptijd. Daarom worden de gelden die gereserveerd stonden in 2021 doorgeschoven naar 2022.
 - t. Buurtregie/ Burgerbetrokkenheid: Vanuit alle buurten en buurtorganisaties is er extra ondersteuning nodig voor het vinden, binden en houden van vrijwilligers voor alle voorkomende activiteiten en taken die onze buurtorganisaties doen. Versterkt door Corona zien we dat verschillende buurtorganisaties het heel zwaar hebben en er een sterke afname in vrijwilligers. Daarvoor gaan we een extra campagne en ondersteuning in 2022 met hen vormgeven. Tevens zijn er voor de gemeenteraadsverkiezingen diverse initiatieven genomen om de opkomst in onze gemeente te bevorderen.
 - u. Digitale thuiszorg en Lokale inclusie agenda: De geplande aanpassingen in de openbare ruimte voor ouderen en mensen met een beperking heeft vanwege strenge coronamaatregelen vertraging opgelopen. De verwachting is dat dit project in de loop van 2022 gerealiseerd kan worden. De ervaringen en ontwikkelingen m.b.t. de pilot van Meander en andere partijen rondom Digitale Thuiszorg zijn zeer positief. Een vervolg waarin ook gemeente Heerlen participeert, zou, zeker in relatie tot onze ambities met E-Health, zeer wenselijk zijn. In het vierde kwartaal van 2021 werden de contouren en randvoorwaarden steeds meer duidelijk en is het voornemen van de samenwerkende partijen om, waar nodig, een subsidie aan te vragen voor dit project, verder actueel geworden. Helaas is dit traject vanwege Corona nog niet afgerond door de aanvragende partij. De looptijd van het traject en het boek-/ kalenderjaar lopen in deze niet parallel.
 - v. Kansrijk van Start: De begroting is voor meerdere jaren vastgesteld, de acties binnen het actieprogramma zijn benoemd voor de hele periode en lopen over jaargrenzen heen.
 - w. Limburgse Netwerkaanpak: Het betreft hier een meerjarige pilot waarvan de start is uitgesteld en waardoor de activiteiten en kosten doorschuiven naar 2022.
 - x. Vreemdelingen: De gemeente heeft in 2021 geld van het rijk gekregen voor de inburgering van de 'ondertussengroep'. De migranten die in 2021 inburgeringsplichtig zijn geworden, vormen deze ondertussengroep. Door de coronaperiode is dit geld niet ingezet. Groepsbijeenkomsten waren voor een groot deel van het jaar niet mogelijk. Het geld dat in 2021 niet is ingezet is in 2022 nodig.

- y. Heerlen Noord cofinancieringsbudget: De budgetten die wij in onze begroting op hebben genomen voor cofinanciering van projecten in het kader van Heerlen-Noord gaan wij in 2022 inzetten.
 - z. Budgetten omgevingswet: Budget is nog nodig in verband met nog openstaande verplichtingen in het kader van de invoering van de omgevingswet.
 - aa. Bestemmingsplan Burg. Gijzenlaan: Kosten voorkomend uit raadsbesluit over Tarcicius voor de leverings van bouwrijpe kavels aan Wonen Limburg.
 - bb. Slakhorst: In het najaar 2021 is dit bedrag uit de eindafrekening Transformatiefonds Parkstad beschikbaar gekomen en door het college bestemd voor de verdere gebiedsontwikkeling Slakhorst. Een definitieve visie op het gebied wordt in de eerste helft van 2022 verwacht, waarna de middelen ook in 2022 ingezet kunnen worden.
3. Een bedrag van € 3.853.000 wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve corona. Voor specifieke acties/uitvoering naar aanleiding van de corona pandemie wordt een bedrag gereserveerd van € 683.000. Daarnaast wordt ook het corona resultaat 2021 van € 3.170.000 toegevoegd aan deze reserve. Zie onderstaand een overzicht van de posten per programma met aanvullend een toelichting per post.

Programma 0. Bestuur & Ondersteuning	€ 3.505.000
a. Resultaat corona 2021	€ 3.170.000
b. Coronasteun kleine podia, evenementen, makers en amateurkunst	€ 335.000
Programma 5. Sport, Cultuur en Recreatie	€ 173.000
c. Ondersteuning scouting en speeltuinen	€ 173.000
Programma 6. Sociaal Domein	€ 175.000
d. Ondersteuning sport verenigingen	€ 175.000
TOTAAL	€ 3.853.000

- a. Resultaat corona 2021: in 2021 waren de coronakosten lager dan de ontvangen steunpakketten vanuit het Rijk. Hierdoor ontstaat een voordelig saldo van € 3.170.000. Gezien de toekomstige onzekerheden inzake corona-naweeën wordt voorgesteld deze geldmiddelen over te hevelen naar een bestemmingsreserve.
 - b. Coronasteun kleine podia, evenementen, makers en amateurkunst: De kleine en middelgrote podia, evenementen, makers en amateurkunsten te ondersteunen via het resterende bedrag van de coronasteun voor de lokale culturele infrastructuur en de in 2021 niet uitgegeven middelen voor de popsector ter hoogte van € 335.000.
 - c. Ondersteuning scouting en speeltuinen: een incidentele regeling voor scouting verenigingen en speeltuinen.
 - d. Ondersteuning sport verenigingen: voor een incidentele regeling voor amateursportverenigingen voor noodzakelijke investeringen in sportmaterialen (al of niet in eigendom van club).
4. Door het positieve rekeningresultaat ten bate van de algemene reserve te brengen verhogen we het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen geeft de mate aan, waarin de gemeente in staat is om de nadelige gevolgen van risico's (financiële tegenvallers) op te vangen zonder dat het beleid moet worden gewijzigd. Het geeft tevens inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de gemeente. Door de algemene reserve aan te vullen stijgt ook de weerstandsratio naar 1,2 ultimo 2021.

5. Met betrekking tot de ontwikkeling van een nieuw Romeins museum zijn in het verleden 2 kredieten door de Raad vastgesteld en in de administratie opgenomen, te weten 102426 Overkapping Romeins badhuis en 102427 Romeins Museum. Daar de ontwikkeling van een nieuw Romeins museum integraal wordt aangepakt, inclusief een nieuwe overkapping over het historische badhuis, is het aanhouden van 2 aparte kredieten onwenselijk. We stellen dan ook voor deze kredieten samen te voegen tot één krediet en het restantkrediet op 102426 Overkapping Romeins badhuis over te hevelen naar het krediet 102427 Romeins Museum.

Tegenargumenten en risico's

N.v.t.

Kosten en dekking

N.v.t.

Communicatie

Persconferentie

Persbericht

(Stads)krant

Evaluatie

N.v.t.

Planning, procedure en uitvoering

Behandeling in de commissie Maatschappij en Financiën van 15 juni 2022

Behandeling in de raadsvergadering van 22 juni 2022

Bijlagen

Jaarstukken 2021

Burgemeester en wethouders van Heerlen,

de gemeentesecretaris a.i.
L. Schouterden

de burgemeester,
drs. R. Wever

raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. registratienummer;

gezien het advies van de raadscommissie ;

besluit:

1. De jaarstukken 2021 vast te stellen met een positief resultaat van € 17,1 miljoen,
2. Een bedrag van € 9.660.000 in de bestemmingsreserve nog uit te voeren werkzaamheden te storten:

Programma 0. Bestuur en Ondersteuning	€ 6.269.000
Programma 1. Veiligheid	€ 253.000
Programma 4. Onderwijs	€ 300.000
Programma 5. Sport, Cultuur en Recreatie	€ 763.000
Programma 6. Sociaal Domein	€ 807.000
Programma 8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing	€ 1.268.000
Totaal	€ 9.660.000

3. Een bedrag van € 3,85 miljoen te storten in de bestemmingsreserve corona,
4. Het uiteindelijke positieve resultaat van € 3,5 miljoen te storten in de algemene reserve,
5. Het restantkrediet op Overkapping Romeins badhuis over te hevelen naar het krediet Romeins Museum,

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Weaver